

Univerzita
obraný

Centrum bezpečnostních
a vojenskostrategických studií

Datum 05. 10. 2023

AKTUÁLNÍ VÝVOJ VÁLEČNÉHO KONFLIKTU NA UKRAJINĚ

Předložený text je analytickým materiálem, popisujícím politicko-bezpečnostní a strategické souvislosti vývoje válečného konfliktu na Ukrajině. Názory, závěry, hodnocení a případná doporučení, zde vyjádřená a předpokládaná, jsou výhradními názory autora a nepředstavují postoje či stanoviska Ministerstva obrany nebo jiné vládní agentury ČR. Podklady pro analýzu vychází z veřejně dostupných zdrojů, některé informace týkající se přímo situace na Ukrajině nebo v Ruské federaci nelze ověřit z nezávislých a důvěryhodných zdrojů a není možné zcela zajistit jejich pravdivost, úplnost a objektivitu.

Jaká je aktuální situace na frontě, kde se daří Ukrajině, kde Rusům? Psalo se několikrát o prolomení fronty, ale nebylo to plané? Zdá se, že se stále nic výrazného nikde neděje...?

Na začátku června 2023 zahájila ukrajinská armáda velkou protiofenzívu, jejímž cílem bylo vytlačit ruské síly z území pod jejich kontrolou na jihu a východě. S podporou Západu měl Kyjev v úmyslu zvrátit průběh ruské invaze zahájené v únoru 2022. Tato protiofenzíva zatím přinesla jen mírné územní zisky s dobytím několika důležitých bodů na severu a jihu od Bachmutu a v západní Záporožské oblasti, západně od Robotyně, kde se ukrajinským jednotkám podařilo proniknout přes poměrně silně opevněnou ruskou defenzivní linii. Některé zdroje uvádí, že ukrajinské síly dokázaly postoupit až k druhé, zákopové linii ruské obrany na ose Robotyně – Kopani, což bylo v řadě mnoha médií uváděno jako významný průlom do ruské obranné linie a důležitý moment ukrajinské protiofenzívy. Vývoj situace zcela jednoznačně nasvědčuje tomu, že záměrem ukrajinského velení je proniknout hlouběji do okupovaného území v západní Záporožské oblasti a po linii Robotyně – Tokmak – Melitopol, což je i důležitá komunikační tepna, dosáhnout přístupu k Azovskému moři. Tím by jednak došlo k rozštěpení ruské defenzivní sestavy v celé frontové linii, a tím i lepší možnosti postupně vytlačovat ruské jednotky z okupovaných území, ale především by to znamenalo narušení zásobování ruských jednotek v oblasti jižně od Chersonu, kde se ruskému velení jedná především o zajištění pozemního přístupu a zásobování Krymu. Tento ukrajinský strategicky důležitý záměr však naráží na absenci dělostřelecké a raketové palebné podpory, ale především, a hlavně letecké podpory. Nedostatky ve schopnosti vést účinnou leteckou a pozemní podporu se tak projevuje i tím, že současný postup je veden pouze s využitím taktického nasazení většího množství početně malých jednotek, které se dokáží prosadit v přímé bojové akci, ovšem bez absentující obrněné techniky a palebné podpory. Výsledkem je tak situace, kdy ukrajinské jednotky sice dokáží proniknout do

hloubky okupovaného území, ovšem bez letecké podpory a silné pozemní palebné podpory je tento postup pomalý a těžko říci, zda bude možné získané území i udržet a vojensky kontrolovat.

Jak je to nyní se západní pomocí, je nyní dostatečná, neslábne?

Aktuální situace týkající se podpory a dodávek zbraní na Ukrajinu je poněkud svízelná. Nezodpovězenou otázkou zůstává, zdali zainteresované země jsou v současné situaci ochotny sjednotit své strategické zájmy a cíle s potřebami válkou postižené země. V současné době jsme svědky poměrně nejednotného přístupu řady západních zemí k podpoře Ukrajiny, a to v řadě oblastí, ve kterých hrají prioritu právě partikulární národní zájmy. Pořád však platí, že pro Ukrajinu jsou dodávky zbraní a munice naprosto existenční záležitostí a od toho se bude odvíjet i další vývoj konfliktu. Nicméně to samé, paradoxně, platí i pro Rusko, které se zdá být daleko od toho, ž by bylo vojensky a ekonomicky soběstačné.

Jaký je výhled do podzimních, zimních měsíců ohledně změny počasí, ovlivní to nějak frontu? Či snahu Ukrajiny o průlom? Je třeba brát na toto ohled?

Pro Ukrajinu, ale i pro Rusko, nemůže znamenat příchod zimy zásadní změnu v dosavadním přístupu k vedení bojové činnosti. Logicky, obě země by měly být připraveny na tyto změny a pokud chce Ukrajina naplnit politický a vojenský cíl deklarovaný prezidentem Zelenským, nemůže se nechat překvapit drsnými zimními podmínkami, jak tomu bylo v případě Napoleonovy Velké armády či nacistického Wehrmachtu.

Je něco, co Vás v posledních týdnech, měsících ohledně bojů zaujalo, nad čím jste se pozastavil?

Současný vývoj na frontě z pozice teorie válek a operačního umění, tak jak je známe z historie dávné i poměrně nedávné, znovu dokazuje platnost principů, na nichž vedení válek stojí. Z tohoto úhlu pohledu lze již poněkoliakáté říci, že to, co předvádí ruské politické vedení a vojenské velení na Ukrajině má spíše podobu intervence vojsk varšavské smlouvy do bývalého Československa v srpnu 1968 anebo do Maďarska v roce 1956. Jestli došlo k záměrnému potlačení principů, na nichž stojí i vedení moderní války, nebo to bylo důsledkem neznalosti či neschopnosti nejvyššího ruského velení, to z jistotou říct nelze. Vývoj konfliktu však ukazuje, že nedodržení těchto principů byla chyba, kterou však ukrajinská armáda nedokázala prozatím patřičně využít.

Pro ČTK zpracoval: plukovník gšt. v zál. Ing. Zdeněk Petráš, Ph.D.